

Komisia na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

Číslo: 10

Materiál určený na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Trebišove dňa: 17. 04. 2023

Názov materiálu: Informatívna správa zo zasadnutia Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

Obsah materiálu: - informatívna správa

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Trebišove

berie na vedomie

Informatívnu správu zo zasadnutia Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity dňa 29. 03. 2023.

Predkladá: MVDr. Ivan Hrdlík, predseda komisie

Spracoval: Mgr. Renáta Rusnáková, tajomník komisie

V Trebišove 29. 03. 2023

MVDr. Ivan Hrdlík v. r.

Komisia na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity

Informatívna správa zo zasadnutia komisie dňa 29.03.2023

	Poslanci	Neposlanci
Prítomní členovia komisie:	1. MVDr. Ivan Hrdlík – predseda 2. Ing. Marián Kolesár 3. Koloman Demeter 4. PhDr. Marek Demeter	1. Mgr. Marián Cabada 2. Dezider Šandor 3. PaedDr. Martin Farbár

Neprítomní členovia komisie:

Ostatní prítomní:	1. Ing. Gejza Gore – prednosta OÚ 2. JUDr. Martin Galgoczy, LL.M – prednosta MsÚ 3. Ing. Peter Duč – zástupca primátora 4. kpt. Mgr. Miloš Krištof – riaditeľ OOPZ Trebišov 5. Mgr. Ján Chovanec – MsP 6. Ing. Marián Číž – riaditeľ BP Trebišov 7. Mgr. Martin Dzielavský – riaditeľ ÚPSVaR 8. Ing. Rastislav Kočíš – referent odd. školstva 9. Mgr. Renáta Rusnáková – tajomníčka komisie

Priebeh rokovania:

1. Otvorenie

Predseda Komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity všetkých prítomných privítal a otvoril zasadnutie. Materiál na zasadnutie komisie bol jej členom zaslaný v elektronickej forme. Prítomní členovia komisie hlasovali za program zasadnutia jednomyselne.

2. Kontrola uznesení zo zasadnutia komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity dňa 25.01.2023

2.1. Kanalizácia a pozemné komunikácie v rómskej osade

Dňa 22.03.2023 sa uskutočnilo plánované stretnutie vedenia mesta so zástupcami Svetovej banky, Splnomocnencom vlády SR pre rómske komunity a Eurokomisárov. Stretnutia sa zúčastnili aj poslanci mestského zastupiteľstva. Predmetom rokovania bolo riešenie financovania samotnej budúcej výstavby a rekonštrukcie ciest a kanalizácie v rómskej osade.

Cieľom mesta je získať finančný príspevok za účelom realizácie projektu „Komplexná projektová dokumentácia na vybudovanie technickej infraštruktúry v meste Trebišov“.

Mesto podalo štyri žiadosti a medzi nimi žiadosť na financovanie projektovej dokumentácie na komplexnú infraštruktúru v rámci MRK.

Komisia odporučila zaviazat' mesto zaoberat' sa danou problematikou o pomoci občanom v rómskej osade v Trebišove pri budovaní komplexnej infraštruktúry (kanalizácia, cesty, chodníky).

2.2. Omamné látky, vymeškané hodiny detí v rómskej osade

Ing. Rastislav Kočiš, referent oddelenia školstva informoval prítomných o novom postupe postihovania záškoláctva pri plnení povinnej školskej dochádzky a povinného predprimárneho vzdelávania. Oddelenie školstva pravidelne riešilo priestupky záškoláctva a zároveň ukladalo rôzne formy sankcií (pokarhanie, úhrada trov konania, pokuty aj bez zákonnej povinnosti ich uloženia) pre priestupcov s pretrvávajúcim a opakujúcim sa záškoláctvom ich detí, aj pred zmenou príslušného zákona, avšak bez želaného efektu a zjednania nápravy. Prijatou novelou príslušného zákona s povinnosťou uloženia pokút sa preto situácia v danej oblasti pravdepodobne nezlepší.

PaedDr. Farbár vidí problém záškoláctva v tom, že vysoké percento žiakov nechodí do školy, avšak svoju neúčast' na vyučovaní majú ospravedlnenú lekárom. Školy majú vysoké percento ospravedlnených hodín, pričom deti behajú po ulici.

Požívanie omamných látok maloletými deťmi je ďalším dôvodom záškoláctva. Riešenie požívania omamných látok maloletými deťmi nie je jednoduchá záležitosť, nakoľko samotné fetovanie a samotný predaj toluénu nie je trestný čin. Trestný čin je až „Šírenie toxikománie“, t. z. priekupníctvo s omamnými látkami. V správe OKP ORPZ v Trebišove v súvislosti s touto problematikou sa uvádza, že v územnom obvode OOPZ Trebišove sa eviduje od roku 2009 až doposiaľ 56 prípadov.

Diskusia:

Pán Dezider Šandor sa informoval, či je sankčná pokuta pre priestupcov záškoláctva ich detí vymožiteľná? Ing. Rastislav Kočiš uviedol, že sankčná pokuta priestupcom je prakticky nevymožiteľná.

Podľa poslanca Kolomana Demetera najviac problematické sú rodiny, ktoré majú deti v náhradnej starostlivosti a navrhol na výstrahu odoberať deti takým rodinám, ktoré sa o deti v náhradnej starostlivosti riadne nestarajú.

Predseda komisie navrhuje upozorniť detských lekárov na súvislosť záškoláctva s vystavovaním ospravedlneníek pre rómskych žiakov, ktorí nemaródujú, ale sa túlajú po uliciach.

Komisia odporučila poslancom MsZ a členom komisie vziať na vedomie správy referenta oddelenia školstva a riaditeľa ORPZ Trebišov.

2.3. Bývanie

Mimoriadna situácia vyhlásená krízovým štábom mesta Trebišov dňa 15.11.2022 vo vzťahu k narušeniu statiky bytového domu 2205/30 na ul. Záhradnej trvá doposiaľ. Dôležitú úlohu v zabezpečovaní neoprávneného vstupu do bytového domu a pohybu v jeho okolí s dôrazom na rómsku komunitu zohráva MsP Trebišov.

Bytový dom bol posúdený statikom, je neobývatel'ný a je tam prísny zákaz vstupu.

Viacerí prítomní sa zapojili do diskusie a uviedli, že aj okolité bytovky v rómskej osade sú poškodené. Obvodové murivo pivníc bytoviek je z väčšej časti vybúrané a na niektorých miestach sú poškodené aj nosné prvky domov. Zhodli sa v tom, že za stav bytov sú zodpovední obyvatelia bytov, ktorí si sami svoje bývanie devastujú a za vinníkov označujú maloleté deti.

Mesto podpísalo Memorandum o spolupráci s Armádou spásy a darovaciu zmluvu. Bytovému podniku, ktorý je príjemcom daru dodajú 16 mobilných domov.

Komisia odporučila zaviazat' mesto zaoberať sa podmienkami pridelenia mobilných domov zodpovedným obyvateľom rómskej osady.

2.4. Nefunkčný systém vývozu odpadu v osade a MOPS

Členovia komisie sa zaoberali správou hlavného kontrolóra mesta Trebišov: Kontrola účinnosti opatrení na odstránenie nedostatkov zistených pri kontrole nakladania s odpadom v rómskej osade Trebišov.

V súvislosti s hromadením odpadu je situácia v rómskej osade neúnosná. Situácia s neporiadkom a hromadením odpadu v rómskej osade sa oproti roku 2019 nezlepšila, ale naopak zhoršila.

Podľa zástupcu primátora Ing. Duča sa mesto bude uchádzať o financie na vývoz odpadu z rómskej osady prostredníctvom avizovaných projektov.

Mesto má záujem o opätovné uchádzanie sa o projekt MOPS pôsobiacich na území problematických časti mesta a zamestnať do 30 ľudí.

Komisia odporučila poslancom MsZ a členom komisie vziať na vedomie správu hlavného kontrolóra mesta Trebišov.

3. Problémy stanového mestečka v rómskej osade (hygiena stanov, okolie mestečka, vandalizmus, spokojnosť resp. nespokojnosť s dočasným náhradným ubytovaním)

Mgr. Ján Chovanec predniesol informatívnu správu o vyskytujúcich sa problémoch stanového mestečka v rómskej osade.

Príslušníci MsP Trebišov participovali pri zabezpečení a ochrane 12 stanových domčekov uvoľnených zo zásob MV SR pre nájomníkov poškodeného bytového domu č. 2205/30 na ul. Záhradnej až do ich odovzdania dotknutým rodinám. Sústavne prebiehala a prebieha pravidelná kontrola pred poškodzovaním stanov. Z celkových 12 stanových domčekov bolo do užívania dotknutým rodinám odovzdaných sedem.

Prítomní boli oboznámení o pretrvávajúcich problémoch stanového mestečka (porezanie povrchových fólií, hádzanie kameňov, opakované denné vyhadzovanie ističov el. siete, vysoká spotreba elektrickej energie v stanoch, znečistenie okolia za stanmi, odmietanie platenia poplatkov za náklady v spojení s užívaním stanov). Poškodené stany a neupravené okolie boli doložené fotodokumentáciou.

Prítomní sa zhodli na tom, že rómska poriadková služba (4 až 7 zamestnanci mesta) si v meste získala svoje opodstatnenie pri zabezpečovaní verejného poriadku v rómskej osade, avšak je potrebné jej stav zvýšiť.

Komisia odporučila poslancom MsZ a členom komisie vziať na vedomie správu náčelníka MsP Trebišov.

4. Technický stav bytov v rómskej osade – opatrenia na predchádzanie havarijných stavov

Bytový podnik mesta Trebišov ani mesto nemajú dostatok finančných prostriedkov na opravu tak zdevastovaných bytových domov ako sú v rómskej osade. Zhodli sa na tom riaditeľ Bytového podniku a zástupca mesta. Navyše len veľmi malá skupina obyvateľov rómskej osady si platí svoje pohľadávky. Celkové nedoplatky u obyvateľov rómskej osady sa neznížili, ale naopak zvýšili.

Opatrenia na predchádzanie havarijných stavov bytov v rómskej osade sa vykonávajú v rámci platnej legislatívy a v zmysle platnej mandátnej zmluvy.

5. Rôzne

Do bodu rôzne bola predložená

- Informatívna správa o stave kriminality a páchaní trestnej činnosti na území mesta Trebišov za rok 2022. Predkladateľom správy bol riaditeľ OOPZ Trebišov, kpt. Mgr. Miloš Krištof. Materiál na rokovanie bol zaslaný elektronickou poštou. Členovia komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity mali možnosť sa predkladaným materiálom oboznámiť.
- Formulár na vyplnenie dotazníka potrebného na spracovanie strategického dokumentu mesta Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2024 – 2030.

Komisia odporučila poslancom MsZ a členom komisie vziať na vedomie správu riaditeľa OOPZ Trebišov.

6. Diskusia

Prítomní diskutovali o potrebe :

- opätovne uchádzanie sa o projekt MOPS – zamestnať minimálne 30 ľudí,
- v spolupráci s ÚPSVaR Trebišov navýšiť počet osôb osobitného príjmu,
- navýšiť počet kontajnerov v osade,
- zvýšiť kontroly zo strany RPS,
- zapojiť v čo najväčšej miere obyvateľov rómskej osady do čistenia okolia svojich obydľí,
- akútne riešiť nelegálne skládky odpadu, nakoľko z hygienického a epidemiologického hľadiska hrozí výskyt infekčných ochorení (žltáčka),
- hľadanie spôsobov ako dosiahnuť zlepšenie platobnej disciplíny u neplatičov za vývoz komunálneho odpadu (možnosť zamestnať Rómov – sociálne podniky),
- motivovať obyvateľov rómskej osady – pracovitým a zodpovedným Rómom zabezpečiť lepšie bývanie.
- Prednosta OÚ – Ing. Gore navrhol zaoberať sa na komisii jedným, alebo maximálne dvoma dôležitými bodmi, dať si vypracovať analytický rozbor problému, upozorňovať zo strany mesta na legislatívne prekážky pri riešení problémov rómskej komunity.

Zapísal: Mgr. Renáta Rusnáková, tajomníčka komisie

Schválil: MVDr. Ivan Hrdlík, predseda komisie